

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Profesor Andrzej Radziewicz-Winnicki - wybitny pedagog i socjolog wychowania, mistrz i przyjaciel

Author: Stanisław Juszczak

Citation style: Juszczak Stanisław. (2010). Profesor Andrzej Radziewicz-Winnicki - wybitny pedagog i socjolog wychowania, mistrz i przyjaciel. W: E. Syrek (red.), "Czas społeczny akademickiego uczestnictwa w rozwoju i doskonaleniu civil society : księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Andrzejowi Radziewiczowi-Winnickiemu w 65. rocznicę urodzin" (S. 729-732). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Stanisław Juszczyk

Profesor Andrzej Radzewicz-Winnicki — wybitny Pedagog i Socjolog Wychowania, Mistrz i Przyjaciel

Już niebawem górnośląskie środowisko pedagogów będzie świętować 65-lecie urodzin Pana Profesora zwyczajnego doktora habilitowanego Andrzeja Radzewicza-Winnickiego oraz znaczącą rocznicę Jego działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej. To wielki dzień nie tylko dla Profesora, ale także dla Jego Współpracowników z Katedry Pedagogiki Społecznej, którą kieruje nieprzerwanie od 1981 roku, i dla całego Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego.

Pan Profesor jest socjologiem wychowania i pedagogiem społecznym o **imponującym** dorobku naukowym, wyróżnionym w roku 2004 najbardziej prestiżową nagrodą Uniwersytetu Śląskiego: *Pro Scientia et Arte*. Podstawą jej wręczenia była znakomita monografia *Społeczeństwo w trakcie zmian. Rozważania z zakresu pedagogiki społecznej i socjologii transformacji* (Gdańsk, GWP, 2004) oraz dotychczasowy dorobek naukowy, obejmujący kilkaset prac, w tym kilkadziesiąt monografii i opracowań zbiorowych, kilkaset artykułów, studiów, analiz, rozdziałów i referatów konferencyjnych, z których wiele znaczących opublikowanych w języku angielskim ukazało się w wydawnictwach zagranicznych. Wręczenie nagrody *Pro Scientia et Arte* przez ówczesnego JM Rektora Pana prof. zw. dr. hab. Janusza Janeczka w dniu inauguracji roku akademickiego w Teatrze im. Adama Mickiewicza w Cieszynie stało się szczególną okazją do przypomnienia i ukazania rezultatów twórczości naukowo-badawczej Pana Profesora, a w tym wielu myśli głęboko humanistycznych. Nagroda stała się wyróżnieniem dla znakomitego i zasłużonego dla procesu integracji śląskiej pedagogiki Naukowca, od wielu

lat pracującego na rzecz rozwoju polskiej pedagogiki i sprzyjającego działaniom uzyskania dla pedagogiki katowickiej uprawnień habilitacyjnych, które otrzymaliśmy w kwietniu 2006 roku. W 2008 roku Jubilat opublikował w Wydawnictwie Akademickim i Profesjonalnym w Warszawie dzieło zatytułowane *Pedagogika społeczna*, stanowiące nie tylko kompendium wiedzy z zakresu pedagogiki społecznej i socjologii wychowania w kontekście nowego ładu społecznego postindustrialnej rzeczywistości, opisujące najważniejsze kwestie społeczne z niezwykłą erudycją, ale będące również dziełem unikalnym, ponieważ można w nim znaleźć wieloaspektową interpretację zjawisk, procesów, zdarzeń, przez co Autor podkreśla jedność i wspólnotę całej rodziny nauk społecznych. Tylko wybitny naukowiec, mający bogate doświadczenie badawcze w zakresie teorii i empirii nauk społecznych potrafi dokonać holistycznego oglądu współdziałających z sobą dyscyplin naukowych, prowadzącego do transdyscyplinarnego ujęcia zjawisk i procesów społecznych, likwidującego redukcjonizm badawczy, pozwalającego na wielostronną analizę studiowanych zagadnień i ukazującego mozaikę subtelności eksplorowanej rzeczywistości. Dlatego dzieło Profesora stało się znaczącym wydarzeniem intelektualnym dla świata pedagogicznego.

Jako wybitny naukowiec jest Jubilat wzorcem do naśladowania nie tylko dla młodszych pracowników nauki, których od lat otacza staranną opieką naukową i promuje, ale także dla wielu samodzielnych pracowników nauki z różnych ośrodków akademickich w Polsce i poza jej granicami. W sposób naturalny skupia wokół siebie wielu ludzi, którym zawsze pomaga, aby mogli w pełni rozwinąć swe zainteresowania badawcze. Nie spotkałem dotychczas profesora, którego tak interesują problemy innych, starającego się je wspólnie z zainteresowanymi skutecznie rozwiązywać. Nie widziałem dotychczas profesora, który tak umiejętnie i efektywnie wspiera pracowników w ich rozwoju naukowym. Parafrazując słowa znanego wszystkim angielskiego polityka, można powiedzieć, że *Jeden tak dużo dobrego zrobił dla tak wielu*. Profesor stworzył w Katowicach Szkołę Pedagogiki Społecznej i Socjologii Wychowania. Jego uczniowie są samodzielnymi pracownikami nauki: doktorami habilitowanymi i profesorami. Już przed laty najwybitniejszy współczesny polski pedagog-humanista profesor Bogdan Suchololski w recenzji dorobku naukowego Jubilata napisał: „w Polsce są dwie znane Szkoły Pedagogiki Społecznej: Heleny Radlińskiej i Andrzeja Radziewicza-Winnickiego”. Dlatego nasz Profesor został kilka lat temu Przewodniczącym Zespołu Pedagogiki Społecznej Komitetu Naukowego PAN, następnie wiceprzewodniczącym KNP PAN. Pan Profesor jest prawdziwym Mistrzem, cenionym i uznanym pedagogiem, realizującym misję nauk o wychowaniu, z którym wielu z nas ma zaszczyt współpracować.

Jako Mistrz jest oryginalny w swych zachowaniach, o czym chciałbym przypomnieć podczas tego uroczystego Jubileuszu. Z tego powodu zmienię

formę mej wypowiedzi z formalnej na osobistą. Często podróżowaliśmy razem na konferencje krajowe i zagraniczne, a także na spotkania naukowe z prominentnymi przedstawicielami nauk o wychowaniu z różnych krajów. W trakcie tych spotkań podziwiałem Twą erudycję, wysoką kulturę osobistą, kompetencje wybitnego naukowca i menedżera nauki, umiającego znakomicie dostosować się do często zaskakujących nas obu okoliczności. Wspólne podróże są zwykle okazją do bliższego wzajemnego poznania. Wymienialiśmy się w roli kierowcy i pasażera. Okazałeś się znakomitą towarzyszem podróży, zawsze uczynnym, dowcipnym, odgadującym w porę zmęczenie kierowcy i potrafiącym interesującą rozmową to zmęczenie rozproszyć. Będąc razem w kilku krajach, posilaliśmy się w różnych restauracjach, a nawet barach, w których rzeczywiście należało mieć duże poczucie humoru, aby zjeść to, co nam oferowano. Wtedy zobaczyłem po raz pierwszy, jak bardzo lubisz lody. Ja zamówiłem filiżankę kawy, a Ty 10 gałek lodów — ja upiłem łyk kawy, a Ty w tym czasie, rozmawiając ze mną, zjadłeś te swoje 10 gałek i zmartwiony spytałeś z rozbijającą miną: „Czy mógłbym zjeść jeszcze kilka gałek, bo te lody były bardzo smaczne?”. Z takich sytuacji codziennych, drobiazgów, szczegółów, często subtelności można skonstruować rzeczywistą sylwetkę Profesora w sytuacjach „nienaukowych”.

Te wspólne podróże były dla mnie bardzo kształtujące. Poznałem wiele różnych i ciekawych aspektów Twojej osobowości. Mistrz powinien być postacią nieszablonową. Ty jesteś postacią barwną, interesującą, o niezwyklej osobowości, przyjazną w kontaktach bezpośrednich, o wielkiej erudycji. Zrozumiałem źródła szacunku dla Twojej osoby, mimo zachowania relacji koleżeńskich, jakie preferujesz w kontaktach nawet z młodymi adeptami nauki.

Poznałem także Twoją Rodzinę: wspaniałą żonę Iwonkę, która wspiera Cię we wszystkich Twoich poczynaniach i często towarzyszy w służbowych podróżach, dzielnie znosząc trudy życia wybitnego naukowca, zapraszanego do wielu ośrodków akademickich. Poznałem też Twego syna Igora, znakomitego doktora nauk medycznych. Byłem, podobnie jak wielu innych naukowców z różnych ośrodków akademickich w kraju i z zagranicy, częstym gościem w Waszym domu. Atmosfera tego domu jest niepowtarzalna i pełna uroku, otwarta dla Przyjaciół, w dużej mierze będąca wynikiem zarówno Waszej gościnności, jak i pyszności kulinarnych przygotowywanych przez Iwonkę. Te spotkania towarzyskie pozostały na długo żywe w naszej pamięci. Mała scena Teatru im. Stanisława Wyspiańskiego w 2005 roku stała się nie tyle „rozwińciem”, co raczej „reprezentacją” Waszego gościnnego i otwartego Domu. Cieszyliśmy się wszyscy, że mogliśmy wtedy wraz z Tobą i Twoją Rodziną w Teatrze, uznanym za centrum kultury Śląska, świętować Jubileusz Twoich 60. urodzin. To było znakomicie wybrane miejsce dla Jubileuszu Profesora, Humanisty. Poznaliśmy grono Twoich wybranych Przyjaciół, Two

rozległe zainteresowania, w tym zainteresowania muzyczne. Odczuliśmy szacunek, jakim darzą Cię nie tylko reprezentanci polskiego środowiska pedagogicznego, ale także Twoi współpracownicy.

Uważam, że jesteś indywidualnością, przez którą polskie środowisko pedagogiczne postrzega nas wszystkich. Stałeś się ikoną górnośląskiej pedagogiki.

Wielce Szanowny Panie Profesorze, Dostojny Jubilacie, Drogi Andrzeju, życzę Ci satysfakcji z dotychczasowej pracy naukowo-badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz jej kontynuacji dla dobra polskiej pedagogiki. Życzę Ci, żeby budowana przez lata „śląska pedagogika społeczna i socjologia wychowania” utrzymała swą wysoką pozycję w Polsce i żeby była podawana za przykład w całej zjednoczonej Europie. Życzę Ci wiele ciepła rodzinnego, miłości bliskich oraz jeszcze wiele radości z życia.